

Брюксел, 4 март 2026 г.
(OR. en)

5290/25

Междуинституционално досие:
2024/0102(NLE)

AELE 3
AND 2
SM 2
MI 15

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА за подписване от името на Съюза и временно прилагане на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Княжество Андора и Република Сан Марино, поотделно, от друга страна

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2026/... НА СЪВЕТА

от ...

**за подписване от името на Съюза и временно прилагане
на Споразумението за асоцииране
между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна,
и Княжество Андора и Република Сан Марино, поотделно,
от друга страна**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217 във връзка с член 218, параграф 5, член 218, параграф 7 и член 218, параграф 8, втора алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) На 16 декември 2014 г. Съветът упълномощи Комисията да договори, от името на Съюза, Споразумение за асоцииране с Княжество Андора (наричано по-нататък „Андора“), Княжество Монако (наричано по-нататък „Монако“) и Република Сан Марино (наричана по-нататък „Сан Марино“). Преговорите бяха проведени въз основа на указанията за водене на преговори от 16 декември 2014 г.
- (2) На 17 септември 2023 г. Монако и Комисията се споразумяха да спрат преговорите, след като двете страни констатираха, че е невъзможно да се съвместят, от една страна, указанията за водене на преговори, дадени на Комисията, и от друга страна, определените от Монако ограничения, насочени по-специално към запазване на непроменени условия на живот, труд и жилищно настаняване на нейните граждани в страната.
- (3) Предвид тесните исторически, географски, културни, политически и икономически връзки между Съюза, Андора и Сан Марино, както и желанието им да задълбочат, диверсифицират и поддържат отношенията си чрез създаване на всеобхватна и съгласувана правна рамка, преговорите с Андора и Сан Марино бяха приключени успешно на 12 декември 2023 г.

- (4) В Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Княжество Андора и Република Сан Марино, поотделно, от друга страна (наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране“), се предвижда участието на Андора и Сан Марино във вътрешния пазар на Съюза и в свързаните с него хоризонтални и съпътстващи политики, като същевременно се заменят настоящите митнически съюзи между Съюза и всяка от тези държави. Освен това Споразумението за асоцииране включва рамка за възможно сътрудничество извън четирите свободи в области за сътрудничество като научноизследователската дейност и технологичното развитие, образованието, обучението и младежта, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, културата и регионалната политика.
- (5) За да се гарантира ефективното функциониране на вътрешния пазар на Съюза, в Споразумението за асоцииране се предвижда динамично регулаторно привеждане в съответствие. Споразумението за асоцииране включва също така разпоредби за създаване на механизъм за уреждане на спорове, като Съдът на Европейския съюз ще бъде компетентен за разрешаването на спорове, свързани с тълкуването или прилагането на Споразумението за асоцииране.
- (6) Взета е под внимание ситуацията на Андора и Сан Марино като държави с малка територия, в съответствие с Декларация № 3 по член 8 от Договора за Европейския съюз, приложена към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Това е отразено в редица адаптации на разпоредбите на правните актове на Съюза, включени в приложенията към Споразумението за асоцииране, както и в няколко преходни периода, предвидени за изпълнението и прилагането на части от достиженията на правото на Съюза.

- (7) Рамков протокол 3 относно финансовите услуги към Споразумението за асоцииране (наричан по-нататък „Рамков протокол 3“) дава възможност за поетапен достъп до вътрешния пазар за финансови услуги на Съюза, като Андора и Сан Марино могат да решат да не търсят достъп до целия вътрешен пазар за финансови услуги на Съюза. Такава възможност следва да не продължава да е налице повече от 15 години след влизането в сила на Споразумението за асоцииране.

- (8) С оглед на особеностите на Андора и Сан Марино и свързаните с тях специални правила и разпоредби, въведени с цел да се способства за правилното и стабилно интегриране на пазара, е необходимо достъпът до пазара в областта на финансовите услуги да бъде обвързан със специфични предпазни мерки в допълнение към предпазните мерки, които уреждат отношенията между държавите членки на вътрешния пазар, по-специално по отношение на изискванията за предоставяне на услуги на местно равнище в Андора и Сан Марино и правомощията при извънредни ситуации на Европейския банков орган (ЕБО), създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета¹, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), създаден с Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета², Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета³, или Органа за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОБИП), създаден с Регламент (ЕС) 2024/1620 на Европейския парламент и на Съвета⁴ (наричани по-нататък „европейските надзорни органи“).

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

² Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1094/oj>).

³ Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj>).

⁴ Регламент (ЕС) 2024/1620 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L, 2024/1620, 19.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>).

- (9) Поради това достъпът до вътрешния пазар за финансови услуги на Съюза следва да зависи от всеобхватна оценка на пълното и ефективно прилагане на достиженията на правото на Съюза за финансовия сектор и на стабилността на регулаторната и надзорната рамка на Андора и Сан Марино и за него ще се изисква Комисията да приеме положителна препоръка, съгласно която всички необходими посочени в Споразумението за асоцииране условия са изпълнени, като се вземат предвид становищата на съответните европейски надзорни органи и на Единния съвет за реструктуриране. Съответните европейски надзорни органи и Единният съвет за реструктуриране следва да извършат цялостна оценка на финансовия сектор на Андора и Сан Марино под надзора на Комисията в съответствие с Рамков протокол 3 и при спазване на процедурата, предвидена в настоящото решение по отношение на установяването на критериите за оценка на надзорната инфраструктура и методологията за извършването на такава оценка.
- (10) Споразумението за асоцииране следва временно да се прилага частично, в съответствие с член 112 от него, в който се предвижда временното прилагане на Споразумението за асоцииране преди влизането му в сила, докато приключат процедурите, необходими за влизането му в сила.
- (11) Подписването на Споразумението за асоцииране от името на Съюза не засяга разпределението на компетентностите между Съюза и неговите държави членки. Настоящото решение не следва да се тълкува като използване на възможността Съюзът да упражнява външната си компетентност по отношение на областите, обхванати от Споразумението за асоцииране, които попадат в обхвата на споделената компетентност, доколкото тази компетентност все още не е била упражнена вътрешно от Съюза.

- (12) Временното прилагане на части от Споразумението за асоцииране не засяга разпределението на областите на компетентност между Съюза и неговите държави членки в съответствие с Договорите.
- (13) Целесъобразно е да се определят специфичните условия за представителството на Съюза в Комитета за асоцииране, съвместните комитети и други органи, създадени със Споразумението за асоцииране. Съгласно член 17, параграф 1 от ДЕС Комисията представлява Съюза и изразява позициите на Съюза в съответствие с Договорите.
- (14) Целесъобразно е, в съответствие с член 218, параграф 7 от ДФЕС, да се определят специфичните условия за вземане на решение относно позициите, които да се заемат от името на Съюза в рамките на съвместните комитети, създадени със Споразумението за асоцииране, за да се гарантира, че правните актове, приемани от Съюза в обхванатите от Споразумението за асоцииране области, се включват в Споразумението за асоцииране възможно най-скоро след приемането им и предаването им на Андора и Сан Марино, с цел да се осигури, доколкото е възможно, едновременното прилагане на такива правни актове в Съюза, Андора и Сан Марино.
- (15) Целесъобразно е също така Комисията да бъде упълномощена съгласно член 218, параграф 7 от ДФЕС да одобрява от името на Съюза някои изменения на Споразумението за асоцииране, приемани чрез опростена процедура или от орган, създаден със Споразумението за асоцииране, в съответствие с разпоредбите на Споразумението за асоцииране. Другите решения, приемани от орган, създаден със Споразумението за асоцииране, когато този орган е призован да приема актове с правни последици, следва да бъдат одобрявани от името на Съюза в съответствие с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

- (16) С цел да се даде възможност на Съюза да предприема бързи и ефективни действия за защита на своите интереси в съответствие със Споразумението за асоцииране, Комисията следва да приема, в съответствие с условията, предвидени в съответните разпоредби на Споразумението за асоцииране, компенсаторни мерки при неправилно прилагане на Споразумението за асоцииране, защитни мерки в случай на сериозни икономически, обществени или екологични затруднения от регионално естество, причинени от прилагането на Споразумението за асоцииране, или съответни мерки за възстановяване на баланса, защитни мерки в случай на терористично нападение или природно или предизвикано от човека бедствие, което засяга Съюза, или съответни мерки за възстановяване на баланса, защитни мерки по отношение на тютюна, както и мерки за възстановяване на баланса, включително спиране на прилагането на митническите мерки за сигурност. В този контекст, правата на Съвета следва да бъдат запазени чрез процедура на консултация.
- (17) Споразумението за асоцииране следва да бъде подписано и следва да бъдат направени Съвместната декларация на ЕС и Андора относно свободното движение на хора и Съвместното изявление на ЕС и Андора относно въздушния транспорт, приложени към настоящото решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Разрешава се подписването от името на Съюза на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Княжество Андора и Република Сан Марино, поотделно, от друга страна, при условие за сключване на посоченото споразумение⁵⁺.

Член 2

1. Одобряват се Съвместната декларация на ЕС и Андора относно свободното движение на хора и Съвместното изявление на ЕС и Андора относно въздушния транспорт, приложени към настоящото решение.
2. Съветът взема под внимание следните декларации на Андора:
 - i) Декларацията на Андора относно тютюневия сектор; и
 - ii) Декларацията на Андора относно специфичното положение на Андора и относно защитата на сигурността и обществения ред.

⁵ Текстът на Споразумението е публикуван в ОВ L, ..., ELI:

⁺ На вниманието на делегациите/ОВ: вж. документ ST 11787/2024.

Член 3

1. Комисията представлява Съюза в рамките на Комитета за асоцииране, съвместните комитети, подкомитета за митническо сътрудничество, подкомитетите по безопасност на храните и ветеринарни и фитосанитарни въпроси, подкомитетите по финансови услуги и подкомитетите по статистика, както и във всички други подкомитети и работни групи, създадени в съответствие с член 76, параграф 8 от Споразумението за асоцииране.
2. Когато Комисията представлява Съюза в органи, създадени със Споразумението за асоцииране, тя информира своевременно Съвета за обсъжданията и резултатите от заседанията и актовете, приети на тези заседания. Когато е уместно, Комисията информира и Европейския парламент.

Член 4

1. Когато Комисията представя на Съвета предложение, за което Комисията счита, че попада в област, обхваната от Споразумението за асоцииране, тя посочва, че след приемането на правния акт на Съюза, произтичащ от това предложение, неговото приложение трябва да бъде разширено, така че да обхване Андора и Сан Марино.

2. Позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на съвместните комитети, създадени по силата на член 76 от Споразумението за асоцииране, по отношение на решенията на тези съвместни комитети, с които само се разширява приложението на правните актове на Съюза, така че да обхванат Андора и Сан Марино, при условие че бъдат направени необходимите технически адаптации, се приемат от Комисията.
3. По отношение на решенията на съвместните комитети, посочени в параграф 2 от настоящия член, които имат правни последици, различни от последиците, посочени в същия параграф, позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Член 5

1. За определянето на критериите за оценка на надзорната инфраструктура и на методологията за извършването на такава оценка съгласно член 10 от Рамков протокол 3 се прилага процедурата, предвидена в настоящия член.
2. Европейските надзорни органи предават на Комисията проекта на критериите за оценка и проекта на методологията.
3. Комисията приема становище относно проекта на критериите за оценка на надзорната инфраструктура и проекта на методологията за извършването на такава оценка. Тя предава становището си на европейските надзорни органи и на Съвета за информация.

4. Критериите и методологията, посочени в параграф 1, отчитат в максимална степен становището, прието от Комисията съгласно параграф 3. Когато европейските надзорни органи се отклоняват съществено от становището на Комисията, включително съдържащите се в него препоръки, те дават на Комисията напълно обосновано обяснение за това.

Член 6

Преди да приеме решение в съответствие с член 15 от Рамков протокол 3, европейският надзорен орган информира Комисията, която на свой ред информира Съвета.

Член 7

1. Всяко решение на Съюза за предприемане на следните мерки се взема от Комисията в съответствие с условията, предвидени в съответните разпоредби на Споразумението за асоцииране:
 - а) компенсаторни мерки при неправилно прилагане на Споразумението за асоцииране с цел отстраняване на дисбаланси в съответствие с член 90, параграф 7 от Споразумението за асоцииране;

- б) защитни мерки в случай на сериозни икономически, обществени или екологични затруднения от регионално естество, които са причинени от прилагането на Споразумението за асоцииране и които има вероятност да продължат, или мерки за възстановяване на баланса, в съответствие с член 97 от Споразумението за асоцииране;
- в) защитни мерки в случай на терористично нападение или природно или предизвикано от човека бедствие, което засяга Съюза или мерки за възстановяване на баланса, в съответствие с член 98 от Споразумението за асоцииране;
- г) защитни мерки по отношение на тютюна в съответствие с член 12 от Протокола на Андора;
- д) мерки за възстановяване на баланса, включително спиране на прилагането на митническите мерки за сигурност, в съответствие с член 24 от Протокола на Андора.

2. Когато възнамерява да приеме някоя от мерките, посочени в параграф 1, Комисията предоставя своевременно пълна информация на Съвета, за да даде възможност за пълноценен обмен на мнения в рамките на Съвета. Комисията взема предвид във възможно най-голяма степен изразените мнения. Когато е уместно, Комисията информира и Европейския парламент.

Член 8

1. При условие на сключването на Споразумението за асоцииране на по-късна дата и до влизането му в сила, части от Споразумението за асоцииране се прилагат временно, в съответствие с член 112, параграф 2 от Споразумението за асоцииране, считано от първия ден от месеца, следващ месеца, в който договаряща се страна е депозирала своите инструменти за ратификация, сключване или утвърждаване при генералния секретар на Съвета на Европейския съюз, освен ако друга договаряща се страна уведоми, че такова временно прилагане не може да се осъществи.
2. Датата, от която Споразумението за асоцииране ще се прилага временно, се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.
3. Ако условията за временното прилагане на части от Споразумението за асоцииране в съответствие с параграф 1 от настоящия член и член 112, параграф 2 от Споразумението за асоцииране не са изпълнени, Споразумението за асоцииране може да се прилага изцяло или частично между страната ЕС и Андора или Сан Марино от първия ден на втория месец, следващ месеца, в който страната ЕС или Андора или Сан Марино са депозирали своите инструменти за ратификация, сключване или утвърждаване при генералния секретар на Съвета на Европейския съюз, освен ако страната ЕС или Андора или Сан Марино уведомят, че такова временно прилагане не може да се осъществи.

Член 9

За целите на член 8 от настоящото решение, до влизането в сила на Споразумението за асоцииране и в съответствие с член 112, параграфи 2 и 3 от него, Споразумението за асоцииране се прилага временно, с изключение на онези въпроси, които не попадат в изключителната компетентност на Съюза съгласно член 3 от ДФЕС и които за целите на настоящото решение са:

- а) предвидени в членове 27 – 32 от глава 5 от част II от Споразумението за асоцииране, доколкото посочените членове се отнасят до непреки инвестиции и не засягат общите правила, нито променят техния обхват;
- б) предвидени в член 63 от глава 5 от част V от Споразумението за асоцииране, доколкото посоченият член не засяга общите правила или не променя техния обхват.

Член 10

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в ... на

За Съвета

Председател
